

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 11C/155/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5310203764
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Pytliaková Dr.
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2016:5310203764.25

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a , sudkyňou JUDr. Adrianou Pytliakovou, PhD., v právnej veci žalobcu: H. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. V. XXX/XX, S.-, Č., zastúpený Mgr. Petrom Harmečkom, nar. XX.XX.XXXX, H. XXX/XX, XXX XX S., Č., proti žalovanému: H. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. Č.. XXX, právne zastúpený JUDr. Milanom Vysockým, advokátom, Čadca, Horná 116, v konaní o zaplatenie 22.053,33 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi z titulu odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia a náhrady vecnej škody sumu 5 924,65 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 5 924,65 € od 1. 2. 2011 do zaplatenia, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a .

O náhrade trov konania účastníkov a štátu súd rozhodne samostatným uznesením do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca podaným návrhom domáhal sa voči žalovanému zaplatenia 22.053,33 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % z dlžnej čiastky od 18.9.2009 až do zaplatenia a ďalej náhrady nákladov konania na zaplatenie súdneho poplatku a nákladov právneho zastúpenia. Návrh odôvodnil tým, že v máji 2008 bol na návšteve u rodičov svojej priateľky Z. B. v obci S., S. Č.. Dňa 31.5.2008 mal rodinnú oslavu na záhrade rodinného domu č. XXX, kde sa zúčastnil aj žalovaný, ktorý je susedom rodičov priateľky žalobcu. Okolo 22.00 hod. v dôsledku značnej podnapilosti vyvolal žalovaný hádku, a potom žalobcu fyzicky napadol, pre ktorý skutok bol rozsudkom Okresného súdu v Čadci zo dňa 17.9.2009 uznaný vinným a odsúdený k podmieničnému trestu odňatia slobody s probačným dohľadom a k náhrade čiastky 2.808,76 Eur ako náhrada škody za bolestné. So zvyškom nároku bol žalobca odkázaný na občianskoprávne konanie. Žalovaný uhradil bolestné, ale doposiaľ neuhradil škodu, ktorá bola spôsobená sťažiením spoločenského uplatnenia a vecnú škodu. V dobe, kedy sa stala predmetná udalosť, žalobca bol súkromným podnikateľom podnikajúcim v pohostinstve. Mal prenajatú reštauráciu v S. - R., kde pracoval ako kuchár. Bol dlhodobo práceneschopný a v dôsledku úrazu, ktorý mu spôsobil žalovaný, mal veľké zdravotné problémy, ale aj problémy finančného charakteru. Musel si najať pracovné sily, pretože nebol schopný hradiť nájomné a postupne sa dostal do stavu, kedy musel ukončiť aj podnikanie. Od roku 2001 podnikal, pred úrazom športoval, hrával tenis, lyžoval, plával. Akékoľvek koničky po úraze nemôže realizovať, jeho stav je trvalý, obmedzený v súkromnom, ako aj v pracovnom živote. Je zmluvne viazaný s pivovarom Staropraven, a.s., kde dostal dotáciu na vybavenie reštaurácie a v dôsledku úrazu túto nemôže splácať. Ďalší problém má s Českomoravskou záručnou a rozvojovou bankou, od ktorej čerpal úver, tento nie je schopný splácať. Taktiež má závažné problémy s finančným úradom, zdravotnou a sociálnou poisťovňou. Po úraze absolvoval niekoľko operácií,

mal zdrátovanú čelusť, nemohol prijímať stravu, a to po dobu 2 mesiacov. Musel si kúpiť špeciálny mlynček na mäso v hodnote 7.139,- Kč. V dôsledku zlomeniny očné došlo k zhoršeniu zraku, musel si kúpiť multifunkčné okuliare v čiastke 12.361,- Kč. Neskôr sa u neho objavila ďalšia porucha súvisiaca s úrazom, a to flebotromóza ľavej dolnej končatiny prvého stupňa, ktorá ho obmedzuje v pohybe. Dodnes má starosti hlavne psychického charakteru, navštevuje psychiatra, užíva medikamenty. Je v produktívnom veku a následky sú trvalého charakteru. Požadoval navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o trojnásobok, teda 21.256,20 Eur. Vecná škoda predstavuje 797,13 Eur, v ktorej čiastke je započítaná úhrada za znalecké odborné vyjadrenie v čiastke 500,- Kč a po prepočte českej meny bol použitý kurz Českej národnej banky ku dňu 30.5.2008 25.09 Kč. Okrem sťaženia spoločenského uplatnenia a vecnej škody požaduje žalobca aj zákonný úrok z omeškania, a to odo dňa 18.9.2008, teda odo dňa nadobudnutia právoplatnosti trestného rozsudku.

Súd v konaní pod sp. zn. 11C/155/2010-39 zo dňa 25.1.2011 vydal platobný rozkaz, ktorým uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 22.053,33 Eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 22.053,33 Eur od 18.9.2009 až do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Proti platobnému rozkazu v zákonom stanovenej lehote podal žalovaný odpor. Tento odôvodnil tým, že neboli splnené zákonné podmienky na vydanie platobného rozkazu. Vo veci je potrebné vykonať dôkazy, ktoré je možné až na pojednávaní, najmä znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctva, pretože znalecký posudok H.. O. P. z 30.11.2010 vzbudzuje pochybnosti o jeho správnosti. Pre jeho závery chýbajú presvedčivé podklady z jednotlivých odborných vyšetrení navrhovateľa lekármi v Českej republike. Je pravdou, že žalovaný bol rozsudkom Okresného súdu v Čadci sp.zn. 2T/91/2009 zo dňa 17.9.2009 uznaný za vinného zo zločinu ublíženia na zdraví. Týmto rozsudkom bola schválená dohoda o vine a treste dňa 28.7.2009, pričom poškodenému H. P. mal spôsobiť zlomeniny prednej, zadnej a vnútornej bočnej steny dutiny hornej čeluste obojstranne so zlomeninou spodiny očné, obojstranne zlomeninu nosovej kosti bez posunu úlomkov, zlomeniny siedmeho, ôsmeho rebra vľavo bez posunutia úlomkov. Tieto zranenia boli obodované znalcom H.. O. P. a príslušné bolestné zaplatil žalobcovi v plnej výške. Pokiaľ ide o uplatnený nárok žalobcu za sťaženie spoločenského uplatnenia, v prípade položky 255 zák. č. 437/2004 o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobca nepredložil dôkaz preukazujúci, že diagnóza „vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov“ bola overená príslušným psychiatrickým pracoviskom. Podobne u ďalších položiek 258, 259 a 265a, 427 sú pochybnosti o tom, či súvisia s utrpenými zraneniami žalobcu zo dňa 31.5.2008. Žalovaný poukázal na to, že žalobca okrem iných skutočností uviedol, tak ako to vyplýva z prepúšťacej správy Fakultnej nemocnice Ostrava z 12.6.2008, údaje o traume pred 8 rokmi, fraktúre rebier a čeluste pred 25 rokmi, fraktúre predlaktia pravej ruky a fraktúre pravej nohy, bezvedomí a traume pred 8 rokmi. Žalobca nepredložil žiaden dôkaz o tom, že jeho problémy v podnikaní a osobnom živote vznikli ako následok zranení, ktoré mu mal žalovaný spôsobiť 31.5.2008. Pokiaľ sa týka samotného príslušenstva, o žalovanej sume sa žalovaný dozvedel až 31.1.2011, kedy mu bol doručený platobný rozkaz s prílohami. Okrem toho výška priznanej sumy z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia závisí od rozhodnutia súdu.

Súd v konaní vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a ďalej oboznámením sa pripojeného spisu Okresného súdu Čadca 2T/91/2009, prílohami predloženými žalobcom preukazujúcimi výšku škody z čísla listu 5, lekáarskymi správami predloženými žalobcom z čísla listu 13-22, platobným rozkazom Okresného súdu v Čadci, odpor, vyjadrenie právneho zástupcu odporcu z čísla listu 71 a ďalej znaleckým posudkom H.. F. S. z čísla listu 79, vyjadrením právneho zástupcu odporcu k znaleckému posudku z čísla listu 91, doplnenie znaleckého posudku a ďalej znalecký posudok číslo listu 99, vyjadrenie právneho zástupcu odporcu k doplnku z čísla listu 107, nariadenie kontrolného znaleckého dokazovania znalcom H.. J. D. z čísla listu 174 vrátane prílohy k znaleckému posudku č. 1/2015 a znaleckého posudku konzultanta z odvetvia psychiatria z čísla listu 207, námietky k znaleckému posudku právneho zástupcu odporcu, vyjadrenie konzultanta H.. R. F., H.. J. D. a ďalším spisovým materiálom súd mal zistený nasledovný skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu v Čadci sp. zn. 2T/91/2009 zo dňa 17.9.2009 bol žalovaný uznaný za vinného zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že v obci S. na záhrade rodinného domu č. p. XXX po predchádzajúcej slovnej výmene fyzicky napadol poškodeného H. P., a to tak, že ho jedenkrát udrel päťou do tváre a následne po tom, ako poškodený spadol na zem, ho kopol do oblasti tváre a do trupu, čím mu spôsobil zlomeniny prednej, zadnej a vnútornej bočnej steny dutiny hornej čeluste obojstranne so zlomeninou spodiny očné obojstranne,

zlomeninu nosovej kosti bez posunu úlomkov, zlomeniny siedmeho, ôsmeho rebra vľavo bez posunutia úlomkov, ktoré zranenia si vyžiadali dobu liečenia v trvaní 9 týždňov. Rozsudkom bol obvinený povinný nahradiť poškodenému, teda žalobcovi, škodu 2.808,76 Eur z titulu bolestného. S nárokom na náhradu škody bol ďalej odkázaný žalobca na občiansko-súdne konanie. V konaní predložil vypracovanie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobca, a to chirurgom H.. O. P. zo dňa 30.11.2009, ktorý stanovil sadzbu bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia pri úraze v súlade so zákonom č. 437/2004 Z.z., a to za položku 255 „vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov“ overené príslušným psychiatrickým pracoviskom v rozsahu 260 bodov, položka 258 „traumatické postihnutie trojklaného nervu“ 50 bodov, položka 259a „poškodenie tváre vo forme jaziev vzbudzujúcich súcit u muža“ 55 bodov, položka 265a „deformácia nosa a funkčne významná porucha priechodnosti u muža“ 50 bodov a položka 427 „trvalé poúrazové poruchy krvného obehu“ 75 bodov, spolu 495 bodov.

Z lekárskej správy praktického lekára H.. G. R. zo dňa 10.12.2008 mal súd preukázané, že žalobca bol napadnutý dňa 1.6.2008. Utrpel mnohopočetné poranenia. Z následkov pretrvávajúcich uviedol hlbokú žilnú trombózu ľavej dolnej končatiny, blokácia slzných kanálikov, postoperačná nutná ďalšia operácia na očnej klinike, stomatologická korekcia, syndróm hrudného koša naďalej bolestivo pretrvávajúci.

Z prepúšťacej správy Nemocnice s poliklinikou Č. H.. H. Č. mal súd preukázané, že 1.6.2008 bol žalobca privezený na traumatologickú ambulanciu po napadnutí inou osobou. S hospitalizáciou z rodinných dôvodov nesúhlasil s tým, že odišiel do zdravotníckeho zariadenia v mieste bydliska. Výzvou zo dňa 29.7.2009 vyzval žalobca prostredníctvom svojho zástupcu žalovaného na úhradu nákladov spolu s nákladmi bolestného vo výške 84.400,- Kč vrátane multifunkčných okuliarov 12.361,- Kč, mlynček na mäso vo výške 7.139,- Kč, náklady lekárskeho posudku 500,- Kč.

Súd v konaní vypočul žalobcu, ktorý poukázal na trvalé následky, ktoré mu boli spôsobené v dôsledku ublíženia na zdraví zo strany žalovaného, a ktoré boli aj ohodnotené v znaleckom posudku H.. O. P., a to na základe odborných vyjadrení lekárov, pri ktorých sa podrobil lekárske ošetreniam a operáciám. Žalobca poukázal na to, že práceneschopnosť ukončil 15.4.2011. Medzičasom bol podrobený viacerým operáciám. Bol zamestnaný ako kuchár. Predtým bol samostatne zárobkovo činnou osobou, podnikateľom na základe živnostenského oprávnenia. V súčasnej dobe je nezamestnaný. V rozhodnom období od 31.5.2008 mal 9 týždňov zdrátovanú čeľusť. Mal operované doštičky, ktoré mu pol roka udržiavali lícne kosti. Mal porušený trojklaný nerv, zrasty v nosných prepážkach, v dôsledku čoho sa podrobil operačnému zákroku a 2 operácie očí. Žalobca ďalej tvrdil, že pred úrazom pracoval ako podnikateľ, mal prenajatú reštauráciu, bola mu poskytnutá dotácia na jej vybavenie od pivovaru Staropramen. Taktiež mal uzavretú úverovú zmluvu na 1.000.000,- Kč s Českomoravskou záručnou a rozvojovou bankou. V dôsledku zranenia vznikli mu finančné problémy, nebolo v jeho finančných schopnostiach splácať vzniknuté záväzky. Pred ublížením na zdraví aktívne športoval, hrával basketbal, venoval sa tenisu, bicyklovaniu. Samotné zranenie malo pre neho aj psychické následky, pretože finančné problémy pred tým žiadne nemal. Žalobca tvrdil, že pravidelne užíva antidepresíva, navštevuje psychiatrickú ambulanciu. Vo vzťahu k svojmu ublíženiu žalobca tvrdil, že má na tvári jazvy, najmä na oku, 2-krát sa podrobil operácii. Má spadnuté viečka. Taktiež utrpel deformáciu nosa s funkčne významnou poruchou priechodnosti.

Žalovaný vo svojom výsluchu uviedol, že je ochotný vyplatiť žalobcovi takú sumu, aká bude stanovená znalcom v rámci nariadeného znaleckého dokazovania. Bezprostredne po ublížení na zdraví sa so žalobcom stretol a dohodol sa na mimosúdnom usporiadaní 100.000,- korún. Z titulu bolestného približne vyplatil žalobcovi 2.800,- korún, nespôsobil mu žiadne poúrazové následky, tak ako uvádzal v žalobnom návrhu.

Súd v konaní vypočul aj svedkyňu Y. E., matku družky žalobcu. Tá poukázala na to, že nie sú jej známe skutočnosti, že by žalobca po úraze mal psychické problémy. Dcéra jej spomínala iba, že bol viac agresívny. Nevšimla si žiadne jazvy, ktoré by vyvolávali u neho súcit, taktiež deformáciu nosa. Žalobcu poznala aj pred úrazom, nakoľko chodievali do reštaurácie, ktorú mal prenajatú.

Svedok G. E. poukázal na to, že žalobca bol zadlžený ešte pred úrazom, teda pred 31.5.2008. Nevedel sa vyjadriť k zdravotným následkom po úraze žalobcu. Jeho nevlastná dcéra žije v spoločnej domácnosti

so žalobcom s tým, že v súčasnom období nekomunikuje s ním. Skutočnosti, ktoré uviedol vo svojej výpovedi získal z vlastného poznania. O zadžení žalobcu vedel od kamarátov z jeho blízkeho okolia.

Bola vypočutá svedkyňa U. B., ktorá navrhovateľa pozná 6 - 7 rokov. Tvrdila, že nemá vedomosť o tom, že by mal nejaké psychické problémy. Vedela, že pracuje v H. P. v reštaurácii, a to B. Y.. Poukázala na to, že navrhovateľ žije normálny život. Videla ho aj pred úrazom, aj po úraze. Žiadne fyzické zmeny na tvári u neho nepozorovala. Žalobcu videla možno 3 - 4-krát, prekvapilo ju len jeho vulgárne správanie vo vzťahu aj k nej.

Na základe nariadenia znaleckého dokazovania znalec H.. F. S. vypracoval znalecký posudok č. 9/2011, v závere ktorého stanovil výšku ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia podľa zákona č. 437/2004 u položiek 255 „vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých činiteľov“ s počtom 260 bodov, položka 258 „traumatické poškodenie trojklaného nervu“ v rozsahu 50 bodov, položka 265a „deformácia nosa s funkčne významnou poruchou priechodnosti u muža“ v rozsahu 50 bodov a položka 259a „poškodenie tváre vzbudzujúce súcit u muža“ v rozsahu 55 bodov. Celkové odškodnenie stanovil rozsahom 415 bodov.

K znaleckému posudku vyjadril sa právny zástupca odporcu. Tento považoval za nedostatočný a závery znalca ohľadom jednotlivých položiek za nepreskúmateľné. Vzhľadom k námietkam súd nariadil doplnenie znaleckého dokazovania vypracovaním doplnku k znaleckému posudku č. 9/2011, pričom úlohou ustanoveného znalca bolo vyhotoviť doplnok k znaleckému posudku a pribrať na odborné vyjadrenie k položkám č. 255, 258, 265a konzultanta. Súdom ustanovený znalec vypracoval znalecký posudok č. 03/2012 ako doplnenie znaleckého posudku 9/2011. Po oboznámení sa s pripomienkami zo strany odporcu (čl. 91-94), kde poukázal na ich neštandardnú formuláciu, obsahovú nevyrovnanosť, využil stanovisko konzultantov. Podľa zadokumentovaných faktov predmetné prehodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia sú následky po operačnej liečbe obojstrannej zlomeniny hornej čeľuste, následky po zlomenine nosových kostičiek, poúrazová stresová porucha. Súd osobne predvolal znalca na pojednávanie na návrh právneho zástupcu odporcu, na ktorom znalec pridržiaval sa v celom rozsahu znaleckého posudku. Sám uviedol, že vyšetrenia u žalobcu nerealizoval, urobil ich aspekciou, to znamená priamym pozorovaním. Pribral si konzultantov k doplnku č. 3/2012. Títo zhodnotili dokumentáciu žalobcu a na základe toho aj vyvodili závery, na základe čoho bol vypracovaný aj doplnok k znaleckému posudku. Tvrdil, že zo zákona č. 437/2004 nesporne vyplýva možnosť vyjadriť sa aj k položke 255 a psychiatrickým diagnózam. Znalec jednoznačne zotrval na svojom závere, že vychádzal z predloženej anamnézy zdravotnej dokumentácie. Poukázal aj na znalecký posudok H.. P. a s týmto sa v položke č. 255 aj stotožnil. Znalec jednoznačne tvrdil, že navrhovateľ iné zranenie v rozhodnom období ako ublíženie na zdraví zo strany žalovaného nemal, a to je v príčinnej súvislosti s následkom, ktorý bol preukázaný v rámci znaleckého dokazovania. Pokiaľ sa týka položky 259a „poškodenie tváre vzbudzujúce súcit u muža“ sa pridržiaval svojho hodnotenia na strane 5 posudku stav po zlomenine nosových kostičiek s posunom vonkajšieho nosa doľava a vybočením nosovej priehradky doprava s poruchou priechodnosti nosa vpravo. Pokiaľ sa týka flebotrombózy podkolennej žily, táto bola z hodnotenia v položke vylúčená, pretože nebola v príčinnej súvislosti s úrazom zo dňa 31.5.2008. Znalec zotrval na vyhodnotení zlomenín zubov. Poranenie, ktoré bolo spôsobené žalovaným žalobcovi nemalo vplyv aj na poranenie zubov, pretože pri prehliadke, resp. osadení medzičelustnej fixácie daná skutočnosť ošetrovujúcim lekárom by bola zistená a konštatovaná v zdravotnej dokumentácii. Znalec uviedol, že predchádzajúce poranenia, ktoré utrpel žalobca, či už v detstve alebo neskôr, nemajú vplyv na charakter poranenia po úraze 31.5.2008.

Právny zástupca odporcu žiadal nariadiť kontrolné znalecké dokazovanie. Súd uznesením sp. zn. 11C/155/2010 zo dňa 12.9.2013 nariadil kontrolné znalecké dokazovanie v spojení uznesením 11C/155/2010 zo dňa 6.12.2013 ustanovil H.. J. D., znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia, pričom mu udelil súhlas k pribratiu odborného konzultanta. Ustanovený znalec vyhotovil znalecký posudok č. 13/2014, v ktorom uviedol, že na základe vlastného vyšetrenia a konziliárnych vyšetrení zistil u žalobcu deformáciu vonkajšieho nosa a nosovej prepážky s príznakom obštrukcie priechodnosti, poúrazovú sekundárnu neuralgiu a hypestéziu v oblasti druhej vetvy trojklaného nervu so subjektívnou symptomatológiou bez inej objektívnej neuropatológie, posttraumatickú stresovú poruchu s následným rozvojom úzkostne depresívnej poruchy, nález v oblasti očí nebol vyšetrovaný na trvalé následky, nakoľko už v dokumentácii sa uvádza jeho plné zhojenie a na trvalé následky sa nestožoval ani poškodený. Tromboflebitídu - hlboký zápal žil v žiadnom prípade nie je možné dať do súvislosti

s predmetným úrazom, nakoľko liečba následkov predmetného úrazu nevyžadovala imobilizáciu a pacient už pred predmetným úrazom mal diagnostikované varixy. Trvalé následky v tejto oblasti neboli preskúmané. Znalec tak hodnotil položku z prílohy č. 1 zákona 437/2004 o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to položku č. 265a „deformácia nosa s funkčne významnou poruchou priechodnosti u muža“ v počte 75 bodov, ide o strednú formu poruchy, položku č. 258 „traumatické poškodenie trojklaného nervu“ v rozsahu 50 bodov, ide o ľahkú formu poruchy, položku 255 „vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesňových situácií“ v rozsahu 260 bodov podľa znaleckého posudku H.. F. č. 120/2014. Celkový počet bodov 385. Znalec sa ďalej vyjadril vo vzťahu k ohodnoteniu bodu 259a „poškodenie tváre vzbudzujúce súcit u muža“ v danom prípade nebol zistený, nakoľko po úraze žalobca nemá na tvári jazvy ani výraznejšie deformity ani funkčné obmedzenie okrem nosa, ktoré je samostatne zhodnotené v bode 265a. Bodovanie poškodenia nosa stanovil na hranicu 75 bodov, a to z toho dôvodu, že poškodenie ovplyvňuje 50 % možného poškodenia, a teda bodovanie spadá do stredu škály 50 až 100 bodov. Poškodenie trojklaného nervu tak ako vyplýva z vyšetrenia neurológom, je poškodenie v oblasti senzitívnej zložky, čo znamená, že ide o poškodenie citlivosti a iritáciu bolesti v inervovanom segmente. Vzhľadom k tomu, že nie je poškodená ostatná časť nervu a ide len o čiastočné poškodenie, bola zvolená najnižšia hranica odškodnenia z možnej škály uvedenej pre daný bod. Bod 427 „trvalé poúrazové poruchy krvného obehu dolnej končatiny“ nebol ohodnotený, nakoľko zápal žíl nie je možné dať do súvislosti s predmetným úrazom. O hodnotení zo dňa 30.11.2009 popísané H.. O. P., nejedná sa o posudok, platia v celom rozsahu závery z predchádzajúceho bodu. Pokiaľ sa týka rovnako ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia u žalobcu. Podľa vyjadrenia znalca v oblasti psychiatrie stav je možné považovať za psychiatrického hľadiska za trvalý a ustálený. Podľa konziliárneho vyšetrenia ORL daný stav je možné zmierniť len operačne. Vo vzťahu k vývoju a trvania následkov u žalobcu je stav stabilizovaný a vývoj ukončený. Znalec nezistil, že by bol porušený zaužívaný spôsob liečby. Znalec v závere konštatoval, že v položkách 265 a 258 a 255 sa zhodol so znaleckým posudkom a vyjadreniami H.. F. S. a jeho konzultantov. Prílohou znaleckého posudku č. 1/2015 bol aj znalecký posudok znalca konzultanta z odvetvia psychiatria H.. R. F.. Jednoznačne v závere konštatoval, že u žalobcu došlo v súvislosti s poškodením zdravia zo dňa 31.5.2008 k rozvoju posttraumatickej stresovej poruchy a k následnému rozvoju úzkostne depresívnej poruchy, ktorá trvá až do súčasnosti. Žalobca v tejto súvislosti opakovane navštívil psychiatra podľa predloženej dokumentácie. Jeho stav možno považovať za trvalý a ustálený. Porucha zdravia vyjadrená v lekárskom posudku H.. O. P. bola zistená na základe psychiatrického vyšetrenia vykonaného psychiatrickou H.. G. J. dňa 17.8.2009, ktorá už vtedy navrhla odškodiť sťaženie spoločenského uplatnenia vyplývajúce z duševných porúch. Toto opätovne bolo hodnotené v znaleckom posudku z 20.12.2011 znalcom H.. F. S., rovnako pod položkou č. 255 rovnakým počtom 260 bodov. Tretíkrát toto sťaženie spoločenského uplatnenia hodnotené v doplnení vyššie uvedeného znaleckého posudku z júna 2011 po konzultácii s odborným konzultantom psychiaterom H.. J. P. rovnako pod položkou 255 počtom 260 bodov. Všetky uvedené hodnotenia konzultant považoval za správne, adekvátne a primerané. Žalobcom žalované sťaženie spoločenského uplatnenia vyjadrené položkou 255 je v príčinnej súvislosti s utrpeným ublížením na zdraví dňa 31.5.2008 a nesúvisí so zraneniami, ktoré utrpel žalobca v minulosti tak, ako boli zaznamenané v jeho zdravotnej dokumentácii pred dňom 31.5.2008 ani s ochoreniami, ktoré utrpel po tomto dátume. Návrh bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia na základe aktuálneho znaleckého psychiatrického vyšetrenia je stanovené v rozsahu 260 bodov.

Právny zástupca odporcu opätovne namietal sťaženie spoločenského uplatnenia ustálené v rámci kontrolného znaleckého dokazovania. Súd preto pristúpil k výsluchu znalca priamo na pojednávaní. Znalec H.. J. D. zotrval na znaleckom posudku v celom rozsahu zdôrazňujúc, že vychádzal z kompletnej zdravotnej dokumentácie žalobcu, z objektívnych skutočností v nej uvedených. H.. R. F., ktorý vyhotovil prílohu k znaleckému posudku H.. J. D. pridržiaval sa záverov vyhotovenej prílohy. Vykonal objektívne psychiatrické vyšetrenie žalobcu štandardnou foréznou formou 20.11.2014. Vychádzal pri stanovení diagnózy z vlastného psychiatrického vyšetrenia, podporne z vyšetrenia H.. J.. Mal k dispozícii zdravotnú dokumentáciu žalobcu. V súčasnom období duševný stav žalobcu možno hodnotiť ako ustálený, pričom je emočne labilný, pri záťažových situáciách sa roztrasie. V konečnom dôsledku tieto skutočnosti premietol aj do počtu bodov, ktoré priradil v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia k diagnóze žalobcu, a to na spodnej hranici, ktorá je 260 bodov a daná až do rozpätia 2600 bodov.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka - každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 442 ods. 3 Občianskeho zákonníka - škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

Podľa § 444 Občianskeho zákonníka - pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia - náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo. Musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

Podľa § 4 ods. 2 cit. zákona - náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

Podľa § 10 ods. 1 cit. zákona - posudzujúci lekár hodnotí sťaženie spoločenského uplatnenia podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 v II. a IV. časti. Pri určovaní bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia sa hodnotí závažnosť poškodenia na zdraví a predpokladaný vývoj následkov.

Podľa Opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 12384-1/2008-OL z 14. mája 2008 o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2008 (oznámenie 186/2008 Z. z.) je výška náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2008 za 1 bod 13,37 €.

Podľa § 151 ods. 3 O. s. p. v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní pop právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Právna teória ako predpoklady všeobecnej zodpovednosti za škodu (tzv. zodpovednosti za porušenie právnej povinnosti alebo za protiprávne konanie) podľa ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka definuje:

1. Protiprávne konanie ako konanie odporujúce objektívnemu právu porušenie právnej povinnosti. Za také sa považuje i nečinnosť subjektu práva tam, kde by nejakým spôsobom konať mal v zmysle vyvinutia určitej činnosti na dosiahnutie stavu očakávaného v súlade s objektívnym právom.
2. Vznik škody ako majetkovej ujmy, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorú možno objektívne vyjadriť v peniazoch, či ako skutočnú škodu ako ujmu spočívajúcu v zmenšení majetkového stavu poškodeného, ktorá vznikla v dôsledku škodovej udalosti a v príčinnej súvislosti s ňou, alebo i ušlý zisk ako majetkový prospech, ktorý by pri tzv. pravidelnom slede udalostí poškodený dosiahol nebyť škodovej udalosti, pričom za takúto škodu zákon výslovne považuje i škodu na zdraví.
3. Existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním škodcu a vzniknutou škodou, ktorá musí byť pre vyvodenie zodpovednosti za škodu preukázaná bez akýchkoľvek pochybností.
4. Zavinenie ako psychický vzťah škodcu k vlastnému protiprávnemu konaniu a ku škode, ktorý môže podľa konkrétnych okolností existovať vo forme úmyslu - priameho alebo nepriameho, alebo nedbanlivosti vedomej alebo nevedomej.

Právna úprava všeobecnej zodpovednosti za škodu v ustanovení § 420 Občianskeho zákonníka, konkrétne v odseku 3 je založená na princípe zodpovednosti za predpokladané prezumované nedbanlivostné zavinenie, čoho dôsledkom v sporoch o náhradu škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka je rozloženie tzv. dôkazného bremena (§120 O.s.p.) medzi obe strany sporu tak, že poškodeného zaražuje povinnosť preukázať existenciu v poradí prvých troch predpokladov zodpovednosti za škodu a naopak účastníka označeného za škodcu, pokiaľ sa chce tejto zodpovednosti zbaviť úplne alebo čiastočne, dôkazné bremeno vyvrátenia zákonnej domnienky jeho zavinenia podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

V predmetnej veci súd vychádzal a je viazaný v zmysle § 135 ods. 1 O.s.p. právoplatným rozhodnutím súdu v trestnom konaní o tom, že bol spáchaný zločin ublíženia na zdraví v zmysle § 155 ods. 1 Trestného zákona (vymedzený skutkom a jeho právnou kvalifikáciou v rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 2T/91/2009 zo dňa 17.9.2009), a že tento zločin spáchal odporca, ktorý bol za toto protiprávne zavinené konanie súdom odsúdený. Keďže bol odporca uznaný za vinného rozsudkom zločinu ublíženia na zdraví, bolo preukázané protiprávne konanie odporcu. V dôsledku uvedeného protiprávneho konania odporcu bola navrhovateľovi spôsobená škoda na zdraví v rozsahu ako je uvedené v skutkovej vete citovaného rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/91/2009 zo dňa 17.9.2009. Navrhovateľ uplatnil si náhradu z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia pôvodne vo výške trojnásobku 21.256,20 Eur a vecnú škodu vo výške 797,13 Eur. V priebehu konania na základe vypracovaných znaleckých posudkov žiadal priznať náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške znaleckého posudku znalca H.. D. a vecnú škodu, ktorá mu vznikla titulom zaplatenia špeciálneho mlynčeka na mäso v sume 7.139,- Kč a škodu zakúpením multifunkčných okuliarov v sume 12.361,- Kč. V súdnej veci súd dal vyhotoviť znalecký posudok znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia H.. F. S., ktorý vyhotovil znalecký posudok č. 9/2011. V tomto znaleckom posudku stanovil počet bodov sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 415 bodov za položky 255 „vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých činiteľov“, položka 258 „traumatické poškodenie trojklanného nervu“ v rozsahu 50 bodov, položka 265a „deformácia nosa s funkčne významnou poruchou priechodnosti u muža“ v rozsahu 50 bodov, položka 259a „poškodenie tváre vzbudzujúce súcit u muža“ v rozsahu 55 bodov. Znalec sa vyjadril aj k znaleckému posudku H.. O.Š. P. zo dňa 30.11.2009 s tým, že odkázal na vykonané bodovanie a oprávnenosť položiek 255, 258, 265a, 259a. Takýto znalecký posudok považoval za prijateľný. Znalec konštatoval, že vzhľadom na pracovnú anamnézu navrhovateľa, vyučený kuchár, nie je poškodený vylúčený z uplatnenia sa v pôvodnej profesii. Jeho zdravotný stav možno kvalifikovať ako stabilizovaný aj v oblasti poúrazovej stresovej poruchy s depresívnym ladením. Odporca podal námietky k znaleckému posudku, na ktoré znalec reagoval doplnením znaleckého dokazovania a vyhodnotením doplnku č. 3/2012. Vo vzťahu k položke 255 vykonal konzultáciu s odborným lekárom psychiatrom, vo vzťahu k položke 258 s odborným lekárom neurológom, vo vzťahu k položke 265a s odborným lekárom otorinolaryngológom. Z vykonaného znaleckého dokazovania vyplýva, že poškodený, teda navrhovateľ utrpel dňa 31.5.2008 úraz po napadnutí odporcom. Následne bolo zadokumentované zlomenina nosových kostičiek, krvné podliatiny dolných viečok obojstranne, pomliaždenie v oblasti čela, zlomeniny siedmeho, ôsmeho rebra vľavo, obojstranná zlomenina hornej čeľuste typu Le Fort II, zníženie citlivosti v oblasti druhej vetvy trojklanného nervu viac vľavo. Navrhovateľ podrobil sa operácii zlomenín hornej čeľuste, endoskopickému spriechodneniu slzného kanálika vľavo. Pri ORL vyšetrení bolo konštatované, že ide o stav po zlomenine nosových kostičiek s posunom vonkajšieho nosa doľava a vybočením nosovej priehradky doprava s poruchou priechodnosti nosa vpravo. Pri neurologickom vyšetrení konštatovaná dyzestézia a iritácia v oblasti druhej vetvy trojklanného nervu a pri psychiatrickom vyšetrení poúrazová stresová porucha, depresia stredne silná až zreteľná. Pre hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia sú tak predmetné následky v pooperačnej liečbe obojstrannej zlomeniny hornej čeľuste, následky po zlomenine nosových kostičiek, poúrazová stresová porucha. Odporca prostredníctvom svojho právneho zástupcu považoval za nedostatočné závery znalca ohľadom jednotlivých položiek a žiadal vykonať kontrolné znalecké dokazovanie, ktoré súd nariadil a za znalca ustanovil H.. J. D.. Ten v znaleckom posudku č. 13/2014 stanovil hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia u položiek 265a „deformácia nosa s funkčne významnou poruchou priechodnosti u muža“, 258 „traumatické poškodenie trojklanného nervu“, 255 „vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov a iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesňových situácií“ s použitím konzultanta, ktorý vypracoval znalecký posudok č. 120/2014 H.. F. Znalec ohodnotenie bodu 250a „poškodenie tváre vzbudzujúce súcit u muža“ nezistil. Po úraze navrhovateľ nemá na tvári jazvy ani výraznejšie deformity ani funkčné obmedzenia, okrem nosa, ktoré je samostatne zhodnotené v bode 265a. Bodovanie poškodenia nosa bolo stanovené na hranicu 75 bodov z toho dôvodu, že poškodenie ovplyvňuje 50 % možného poškodenia, pravú nosnú dierku a teda bodovanie spadá do stredu škály 50 až 100 bodov. Vzhľadom k tomu, že nie je poškodená ostatná časť nervu a ide len o čiastočné poškodenie znalec zvolil najnižšiu hranicu odškodnenia z možnej škály uvedenej pre daný bod. Bod 427 „trvalé poúrazové poruchy krvného obehu“ znalec nehodnotil, nakoľko vzniknutý hlboký zápal žíl nie je možné dať do súvislosti s predmetným úrazom zo dňa 31.5.2008. Podľa vyjadrenia znalca z oblasti psychiatrie stav je možné považovať za psychiatrického hľadiska za trvalý a ustálený. Vo vzťahu k znaleckému posudku H.. F. S. zo dňa 20.12.2011 a doplnenému znaleckému posudku č. 3/2012 znalec konštatoval, že v položkách 265 a 258 a 255 sa so znaleckým posudkom a vyjadreniami H.. F. S. zhoduje. Prílohou

znaleckého posudku č. 1/2015 bola aj zdravotná dokumentácia navrhovateľa v počte 20 strán, znalecký posudok č. 120/2014 znalca H.. R. F..

Sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje vtedy, ak má ujma na zdraví poškodeného preukázateľne trvalé a výraznejšie nepriaznivé dôsledky na jeho životné úkony na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na naplnenie jeho spoločenských úloh. Vo vzťahu k hodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia znalec H.. J. D. nesporne uviedol, že u deformácie nosa s funkčne významnou poruchou priechodnosti u muža ide o strednú formu poruchy a vo vzťahu k traumatickému poškodeniu trojklanného nervu o ľahkú formu poruchy. V súčasnosti navrhovateľ nie je obmedzený v obvyklom spôsobe života a pri uplatnení sa v spoločnosti. Súd vyhodnotil daný znalecký posudok ako objektívny, pri ktorom znalec a jeho konzultant vyhádžali nielen zo zdravotnej dokumentácie navrhovateľa, ale aj z objektívneho hodnotenia stavu poškodeného, u ktorého v súčasnosti zdravotný stav je stabilizovaný a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia súd považoval za primeranú v celkovom počte 385 bodov, čo v prepočte na opatrenie Ministerstva zdravotníctva SR zo dňa 14.5.2008 pod č. 2384 - 1/2008 predstavuje 13,37 Eur za 1 priznaný bod, v danom prípade 385 bodov x 13,37 Eur predstavuje 5147,45 Eur. Keďže k ublíženiu na zdraví došlo dňa 31. 5. 2008, súd vychádzal z výšky náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia stanovenej opatrením Ministerstva zdravotníctva SR na rok 2008. Súd sa v celom rozsahu stotožnil so znaleckým posudkom H.. J. D., znaleckým posudkom H.. R. F., ako aj z jeho závermi uvedenými v znaleckom posudku vo vzťahu k vyhodnoteniu znaleckého posudku H.. F. S., ktorý v podstate zhodne vyjadril zhodu so znaleckým posudkom v položkách 265 a 258 a 255. Nesporne jedná sa o vysoko odbornú otázku, na ktorú je potrebné znalecké dokazovanie, preto v danom prípade súd sa stotožnil s výsledkami nariadeného znaleckého dokazovania a priznal navrhovateľovi dôvodne náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 385 bodov a číselné odškodnenie 5 147,45 Eur. Súd návrh navrhovateľa v rozsahu prevyšujúcom priznanú pohľadávku zamietol, pretože zástupca navrhovateľa pokiaľ žiadal návrh priznať v rozsahu vykonaného znaleckého dokazovania a jeho bodového ohodnotenia vo zvyšnej časti návrh nezobral späť, neupravil žalobný návrh. Žalobca z titulu navýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia požadoval náhradu 21 256,20 Eur, súd mu priznal náhradu 5 147,45 Eur, preto vo zvyšnej časti predstavujúcu sumu 16 108,75 Eur žalobu zamietol.

Navrhovateľ si uplatnil voči odporcovi nárok na náhradu vecnej škody, ktorá mu vznikla titulom zakúpenia si mlynčeka na mäso, pretože absolvoval operácie čeluste, nemohol prijímať stravu po dobu 2 mesiacov. Tento si zakúpil špeciálny mlynček na mäso v hodnote 7.139,- Kč (284,53 Eur), o čom súdu predložil aj doklad o zakúpení mäsového mlynčeka čl. 5, faktúra zo dňa 13.6.2008 na sumu 7.139,- Kč. V súvislosti so spôsobeným ublížením na zdraví súd vyhodnotil náhradu škody, ktorá vznikla navrhovateľovi zaplatením pomôcky na prijímanie mletej stravy ako dôvodný a primeraný. Navrhovateľ v konaní ďalej uplatnil si náhradu na zakúpenie multifunkčných okuliarov vzhľadom k tej skutočnosti, že sa podrobil aj očnej operácii. Táto si vyžiadala multifunkčné okuliare, ktorých hodnota optiky V. zo dňa 1.10.2008 bola 12.361,- Kč (492,67 Eur). Práve v dôsledku zlomenín očnice došlo k zhoršeniu zraku navrhovateľa a zakúpenie multifunkčných okuliarov súd vyhodnotil ako dôvodné s nárokom navrhovateľa na ich náhradu vo vzťahu k odporcovi z titulu spôsobenia ublíženía na zdraví. Pri rozhodovaní súd prihliadal predovšetkým na to, že práve v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním odporcu bola navrhovateľovi spôsobená tak vážna ujma na zdraví, ktorá si bezpochyby vyžadovala úpravu stravy a aj následnú nevyhnutnú ochranu očí, a s tým následne spojenú potrebu si tieto pomôcky zaobstaráť. Obranu odporcu vo vzťahu k uplatnenej vecnej škode považoval preto za irelevantnú a účelovú.

Pri počte českej meny súd použil kurz Českej národnej banky ku dňu 30.5.2008, kedy 1,- Euro sa rovnalo čiastke 25,09 Kč.

Navrhovateľ si zároveň uplatnil úrok z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej čiastky, a to od 18.9.2009, teda odo dňa nadobudnutia právoplatnosti trestného rozsudku. S poukazom však na tú skutočnosť, ak sa omeškание týka peňažného dlhu vo forme náhrady škody (škody na zdraví) pre určenie, kedy dochádza k omeškaniu dlžníka je rozhodujúca povaha požadovaného odškodnenia. Právny vzťah zo spôsobenej škody treba považovať za záväzkový vzťah (§489 O.Z.), na ktorý sa vzťahujú všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o záväzkoch, zásadne treba vychádzať z toho, že škodca je povinný nahradiť škodu prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadal o splnenie. Z hľadiska určenia času plnenia je potrebné vychádzať z ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka a v danom prípade je to deň nasledujúci po doručení návrhu žalobcovi, teda 1.2.2011. Súd z titulu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a

vecnej škody priznal spolu sumu 5 924,65 Eur a úrok z omeškania od 1. 2. 2011, čiže odporca sa dostal do omeškania najskôr od doručenia žaloby, a preto súd žalobcom uplatnený nárok na úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 5 924,65 Eur od 18. 9. 2011 do 31. 1. 2011 zamietol, nakoľko žalovaný sa za toto obdobie do omeškania nedostal. Zároveň súd zamietol i žalobcom uplatnený nárok na úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 16 128,68 Eur (suma presahujúca uplatnený nárok) za obdobie od 18. 9. 2011 do zaplatenia, nakoľko keďže súd v tejto časti žalobu zamietol, nemohol sa ani žalovaný s plnením tejto sumy dostať do omeškania.

Súd zamietol žalobu aj čo do uplatnenia vecnej škody v sume 500,- Kč (19,93 Eur) za vyhotovenie odborného vyjadrenia. Podľa názoru súdu v danom prípade nejde o vecnú škodu, ale o nevyhnutné náklady, ktoré žalobca vynaložil v súvislosti s uplatnením nároku na súde. Tento výdavok si mal žalobca uplatniť v rámci náhrady trov konania, čo však neučinil, a preto bol súd nútený v tejto časti žalobu zamietnuť.

Rozhodnúť o náhrade trov konania účastníkov i štátu podľa § 148 ods.1 OSP si súd vymienil postupom podľa ust. § 151 ods. 3 OSP až v zákonom určenej lehote po právoplatnosti tohto rozsudku vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, bol odvolacím súdom schválený zmier),
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.